Sorin Coadă

Casa galbenă

Căutând-o, era imposibil să nu o găsească; ştia unde locuieşte şi i se putea aţine în toate drumurile. Într-adevăr, a zărit-o pe o clipă într-o zi cu zăpuşeală. Urca în tramvai şi ajuta o bătrânică îndoliată să ridice un coş greu de răchită.

Avea o rochie uşoară cu floricele de vară şi o pălărie de paie acoperindu-i părul strâns în coc. Îi zări şi chipul; era ea. În clipa aceasta de contemplare rămase ţintuit fără a putea să o strige. Simţea nodul caracteristic acelor coşmaruri în care rămânea neputincios în faţa pericolului de moarte. Tremura nervos; avea broboane de sudoare pe frunte şi simţea nevoia să se aşeze undeva. Multă vreme după plecarea tramvaiului, rămase tot ţintuit şi neputincios, fără glas, gata să se prăbuşească. Un bătrânel amabil lăsă sacoşa jos ajutându-l să se aşeze la rădăcina unui platan. Căscă repetat a slăbiciune simţind cum se înăbuşă, iar ochii îi tremurau tulburaţi. Bătrânul îi trecu mâna peste frunte, descântându-l şi scuipându-i potolit deasupra capului pe trunchiul copacului.

Doar atunci, uimit de bolboroseala moşneagului, realiză că pierduse firul şi, în oarba lui căutare, că era pe punctul de a o pierde definitiv.

Nu mai ştia pentru ce o ocolise la rându-i amar de vreme şi se lăsase dus în acea noapte când credea că ea o să se întoarcă.

Poate că regăsind-o, având-o pentru totdeauna, nectarul nu i s-ar fi părut la fel de dulce. Ar fi găsit în ochii ei licăritul mamei; pe pântecele ei, văile copilăriei cu iarba şi florile ei veşnic proaspete; da, în glasul ei, ar fi sunat distonant fluierul din suflet.

Cunoscuse floarea şi nenumăratele ascunzişuri din sufletul Măndiţei. Fusese, în primăvara vieţii sale, o lumină a aşteptărilor, iar banalitatea apropierii lor era tot ceea ce-şi dorise. Avu vedenia siluetei ei şi îşi aminti aluniţa de pe coapsă, descoperită într-o mare a goliciunii. Îşi dăruise trupul ochilor lui pângăritori, arzându-i vălul pudorii sub care înflorise. Acum, îşi măsura mâna dreaptă dusă la cer pentru a-şi potoli năvala sângelui care-i şiroia în jurul gurii. Se gândi cum laptele matern îi spălase chipul copilăriei uitând de trupul cu cicatricea de la genunchiul stâng, de buricul ca de gravidă şi de loburile urechilor sub formă de petale. Totul era pierdut, încă trăind acele clipe de deplinătate, când fiecărui lucru îi asocia o savoare specială.

Dulce gând la sala de aşteptare, la acela şi gust de dreţe, mai întâi orbitoare, când Druţu Alini stătea în faţa casei galbene mirosind a urină, câine şi a flori de muşcată.

Era colţ în colţ cu parcul, aproape de o berărie parcă afundată în pământul reavăn şi înspumat de soarele de primăvară. Prin ferestrele dinspre răsăritul pitit după câţiva arbori seculari, puteai zări formele umbrelelor albe şi galbene ale terasei.

Ar fi trebuit să se caţere ca atunci pe crengile bătrâne pentru a pătrunde în podul cu porumbei şi viermi de mătase. Era groaznic. Ştia el; se târâse după Măndiţa în pantaloni, cu crenguţe uscate prinse în părul mătăsos, după Măndiţa cu pantofii pierduţi în sânul său. Simţea şi acum în coaste apăsarea tocurilor. Purta aceiaşi pantofi de lac până la spărtura prin care pătrundeau în întunericul viermilor de mătase, ascunşi sub frunzele de dud rece – cerate. În pod şi-i punea iarăşi în picioarele goale pentru a nu se înţepa în oasele de porumbei morţi pârâind ca nucile prea coapte.

Şolnicul era la uşă; era un vânzător de ustroi pus în calea celor care intrau în casă, mărunţel, cocoşat şi uns cu mujdei. Rumega lumina apusului după ce-şi golise buzunarele de sâmburii de dovleac. Lângă el, pe o platformă ordonată de sticle de bere, şedea nesigur Copilul cu misiunea ingrată de a purta în spate toţi cheflii care doreau să facă un tur prin părculeţul pustiu. Pentru acest unic mod de a munci primea bani, seminţe, mere stafidite sau viermănoase şi câte o gură din gulerul de spumă al halbelor celor care îl cunoşteau. Când nu-l cotonogea bătrânul, era fericit să-şi piardă timpul hrănind două broaşte, ţinute într-un borcan imens, cu fluturi timpurii, apoi cu fluturi de otavă, cosaşi şi greieri. Deseori le cânta din goarna sa piţigăiată. Acum se făcuse mic lângă scaunul improvizat dintr-un trepied de aparat foto şi, cu-n căţel de ustroi legat cu firul smuls de la pulpana hainei sale, necăjea broaştele mereu flămânde, făcându-le să se izbească de pereţii borcanului. Nu râdea şi nu putea vorbi. În schimb, pierdea tot timpul limba din gură. Pentru asta, cu cel mai hotărât şi mai subţire glas, Şolnicul îşi lua angajamentul să i-o taie.

Sperând să treacă repede de ei, Druţu cumpără fără rost trei grămăjoare de ustroi. Îndesându-şi căpăţânile vineţii în buzunar peste batistă şi punga de caramele, încercă să intre. Fu oprit. Copilul se postă în uşă, iar Şolnicul, numărând în gând grămăjoarele rămase, declară subţire:

— Ar fi bine să nu mergeţi aşa… prin scârnă. Vă cunosc io… da, drumul prin pod, dar odată şi-odată tot se plăteşte intrarea.

Îl îndemnă pe Copil să se pregătească. Ascultător, vlăjganul îşi trecu toarta de sârmă a borcanului prin cap, îşi suflecă tacticos pantalonii până peste genunchii ca două noduri imense şi, îndepărtându-şi braţele de corp, îl aşteptă pe Druţu să-i sară în spinare. Rânjea ştirb peste umăr.

— Urcaţi domnule, râse Şolnicul cu glas de copil, nu costă decât punga de caramele care sunt sigur că o aveţi în buzunar, i se iveşte colţul inconfundabil. Nu n-o mai ascundeţi! E prea târziu! Vă dă tata şi-un bici făcut dintr-o cunună de ustroi, o plătiţi la plecare. Câteodată ştiu să fiu şi politicos, nu-i aşa?

Copilul îi întoarse un zâmbet felin, de parcă astfel de cuvinte-cosaşi cu piciorușele lungi, având la capăt clame pentru prins părul fetelor prostuţe, i-ar fi părăsit lui gura mestecând ustroi şi caramele.

— Intraţi odată, Dom'le, casa galbenă şi proprietăreasa îşi fac reclama cel mai bine prin mine, dar nu se recunoaşte. Tocmai s-a eliberat un apartament.

Parcă n-ar fi fost casa în care locuia Măndiţa; făcută din coji de lămâie, avea interiorul dominat de un hol-capcană lung şi întunecos, prevăzut la mijloc cu o pereche de buzunare unde se jucau copiii şi pe unde puteai scăpa furişându-te în podul cu spărtură largă pe unde pătrundea câte o bucată din azuriul cerului.

„Venise" poate la un lac de mujdei, batjocorea de departe Şolnicul cu glasul de hârb stors de vlaga metalului, sau poate la mormântul maică-sii.

Era ceva nou; văzu moartă, în lanul de maci o bătrână cu ochi de sticlă şi burtă de cal, umflată şi gata să plesnească.

Urcau scările; după paisprezece trepte, atâtea câte putea număra urmărind paşii Copilului, uită ce căuta aici. Copilul de cânepă înaltă se va întoarce, poate pentru aşi hrăni broaştele lângă scaunul Şolnicului. Sărise într-un gol al eternităţii, deşi, umerii vlăjganului erau puternici şi alunecoşi sub degetele crispate. Nu simţea urcuşul sub lipăiala plăcută a picioarelor goale şi străine; alţi paşi, altă cale spre uşa la care puteau bate toţi rătăciţii. Scările nu se mai terminau şi numără alte paisprezece trepte. Strânse genunchii peste toracele bombat, aluneca mereu. În gând, urcase de multe ori scările astea până

în holul strâmb, cu pereţii negri şi tablouri cu peşti în acvarii. Urcase strângând o mână străină, transpirată, dar rece, aproape greţoasă, cu inelele prea mari şi unghiile lungi.

Un chin, cele câte paisprezece trepte numărate până să le piardă şirul.

…Un chin… şi mergea cu o mână de mort rece şi transpirată.

Sub bărbia lui, în borcanul cu toartă de sârmă şi fără capac, cu pereţii pudraţi de pulberea cafenie de pe aripile fluturilor, se ghemuiau broaştele tăcute. Pierduse cununa de ustroi. De departe se auzi glasul Şolnicului nuanţând cântecul alămurilor din casă.

— Ultima treaptă şi am să cobor; nu mai suport broaştele astea sub nas, gândi cu glas tare fără a-l afecta pe Copil.

Întinse mâna să atingă balustrada pe care palma rece a Măndiţei o urma deseori până jos, e coborând zglobie. Da, totdeauna era zglobie când începea drumul spre căsuţa dominată de castanul sub care odihnea bătrână banca de piatră şi de câmpul gunoaielor sub ferestrele îndoliate, drumul iubitei spre un iubit fără speranţă cu numele ales de pe o cruce.

Multe ar fi fost de rumegat pentru acest drum repetat de foamea pentru o dovadă de dragoste, gânduri comune celui ghemuit într-o gură de canal şi celui dat afară dintr-o bodegă puturoasă în urma unui harţag de floare ruptă.

Întâlniră un om în pijama şi Druţu, ruşinat de postura în care se găsea, ceru zadarnic să coboare. Auzi apa trasă la un closet şi fu surprins de pauza fanfarei. Panicat, strânse umerii copilului; trebuia să se întoarcă, nu mai era timp de pierdut. Nu mai dorea să fie văzut de Măndiţa, mai ales în postura asta stânjenitoare.

Copilul îi făcu semn; ajunseseră în faţa uşii ei subţiri, uşor de recunoscut după urmele afişelor de pe ea. Nerăbdător, vlăjganul îşi sprijini povara în perete şi bătu în uşă.

— Acum pot coborî?

Rostise întrebarea fără glas şi, tot neauzit, uşa se deschise, dar nu era Mănditţa.

Un semn al mâinii; da, asta era, un simplu gest şi reuşi să coboare.

— O caut pe Mănditţa!

Vorbele îi erau tot mai brutale.

— S-a mutat, răspunse laconic cea care deschise, o fată trupeşă,

dar astmatică, mirosind a usturoi. Instinctiv, Druţu îşi pipăi buzunarul după usturoiul cumpărat la intrare.

Invitaţi înăuntru, Copilul, ca unul de-ai casei, se îndreptă direct spre bucătărie să caute ceva de mâncare. El rămase sprijinit de uşă, gata de plecare.

Fata îşi reluă lucrul; răzuia pereţii înnegriţi de fum. În mijlocul camerei, pe parche, erau evidente urmele unui început de incendiu.

Se apropie de scaunul pe care ea urcase gâfâind prelung, gândind s-o sprijine. Remarcă linia corpului ei de peşte relaxat în dolia unui râu năvalnic. Părea că totul porneşte din coapse şi brusc, nu-şi mai aminti chipul ei.

Copilul se făcea auzit în bucătărie, iar în baie răsuna cu ecou un cântec de jale, alt cântec decât cel al fanfarei întrerupt de puţină vreme. Ea întoarse capul simţindu-i privirea învăpăiată şi râse şăgalnic de încurcătura lui.

Mâinile îi erau viguroase, iar genele, înăsprindu-i ochii, contrastau cu nasul fin. Gura părea aleasă la nimereală faţă de bărbia ce încheia fermecător curbele feţei ovale. Suflarea ei îndreptată spre o şuviţă rebelă îl trezi din contemplare.

Nu se mulţumi doar s-o compare cu Măndiţa. O imploră să-i dea dezlegare să o alinte cu numele iubitei lui şi să-i permită reînnodarea iţelor amorului pierdut. „Măndiţa", îl privea rece parcă din spatele unei măşti. Apăru şi Copilul mâncând ciocolată şi, darnic, rupse fiecăruia câte o bucăţică. Ea se apără într-o vorbărie densă ca fumul de mahorcă şi-l îndemnă pe Copil să-şi sufle nasul. Era ceva grav în situaţia ei: soţia unui poştaş se blocase în baie şi ameninţa că nu va ieşi de acolo vie. Umbla goală, plângea şi făcea baloane de săpun. Explicaţiile ei durau.

Sosi şi poştaşul, iar Druţu se despărţi de noua Măndiţă cu inima uşoară ca de o veche cunoştinţă. Se gândea cum să-l ocolească pe Şolnic la ieşirea din casa galbenă, cu umbrele plecărilor însemnate pe ziduri. Se arătă iarăşi omul în pijamale şi-l trase într-o încăpere imensă, chiar unde erau adunate toate instrumentele de suflat din oraş.

Suflătorii ţigani erau în pauză; îşi ştergeau gâturile îngroşate, din care, făceau să iasă sunetele iscusite ale marşurilor funebre cerute de cineva ascuns după o draperie groasă. Femeile cântăreţilor se ocupau de băutura acestora şi vinul curgea neîncetat parcă din polobocul fără fund al bucuriei lor.

I se şopti la ureche: „Vezi omul acela amărât de lângă perdea? E peţitorul de azi al proprietăresei, el mi-a cerut să te chem. E un prefăcut, dar spune că te cunoaşte şi să nu te miri când îţi spun că aici s-a discutat aproape numai despre tine. Chiar şi proprietăreasa a dat glas unei poveşti minunate cu tine şi Măndiţa, care nu te iubeşte. Maică-sa stă într-un spital, iar ea o aşteaptă goală goluţă într-un balcon, biciuită de rufele întinse la uscat.

— Îl ştiu, sfârşi Druţu sec, temându-se de vorba lungă a omului în pijama.